

Magiczny
Kraków

ELIMINACJE DO BIEGU SZTAFETOWEGO O SZABLĘ KAPITANA ANTONIEGO STAWARZA

2018-09-12

100. ROCZNICA WYZWOLENIA KRAKOWA SPOD WŁADZY ZABORCZEJ, „Wolność przyszła z Podgórze” 31 października 1918 r. - 31 października 2018 r.

31 października 2018 r. przypada 100. rocznica wyzwolenia Krakowa spod władzy zaborczej. Uroczystości z tej okazji organizowane są rokrocznie – ale w roku jubileuszu odzyskania przez Polskę niepodległości organizowane będą w wyjątkowej oprawie.

Zachęcamy dzieci i młodzież, całe klasy, nauczycieli historii i WF, ale nie tylko! do udziału w wydarzeniach organizowanych z tej okazji przez Miasto. Udział we wszystkich wydarzeniach jest bezpłatny. W programie m.in.:

W 100. rocznicę wyzwolenia Krakowa spod władzy zaborczej zostanie zorganizowana **szczególna 20. edycja BIEGU SZTAFETOWEGO O SZABLĘ KPT. ANTONIEGO STAWARZA (31 X 2018 r.)**. Do tej pory w Biegu wystartować mogło tylko 7 najstarszych krakowskich liceów. W tym roku z okazji jubileuszu **wyjątkowo zmieniamy regulamin i ZAPRASZAMY DO UDZIAŁU WSZYSTKIE LICEA!!!**

By dostać się do finału tegorocznej edycji Biegu, wystarczy wziąć udział w **ELIMINACJACH DO BIEGU SZTAFETOWEGO O SZABLĘ KAPITANA ANTONIEGO STAWARZA**

Zgłoszenia przyjmowane są do 28 września br. na adres: krzysztof@moswschod.pl.

Eliminacje odbędą się **4 października 2018, zbiórka zawodników o godz. 10.15,**

os. Szkolne 39, stadion MOS Kraków Wschód

Organizator: Międzyszkolny Ośrodek Sportowy Kraków „Wschód”

ZAPRASZAMY WSZYSTKIE LICEA W KRAKOWIE!

Każda drużyna odstanie pamiątkowy dyplom oraz upominki!

Do **BIEGU GŁÓWNEGO O SZABLĘ KAPITANA ANTONIEGO STAWARZA**, który odbędzie się 31 października (środa) 2018 r., na stadionie WKS Wawel, ul. Podchorążych 3 w Krakowie **awansuje 7 najlepszych zespołów z eliminacji.**

Uroczyste ogłoszenie wyników Biegu Sztafetowego, wręczenie nagród dla 3 najlepszych drużyn nastąpi 31 X 2018 r. pl. Niepodległości i Rynek Podgórski.

**Magiczny
Kraków**

Podgórze podczas uroczystości głównych.

Najlepsza drużyna 31 X otrzyma „SZABLĘ KAPITANA STAWARZA”!

[W załączeniu szczegółowy regulamin eliminacji.](#)

Zapraszamy młodzież także na konferencję:

Konferencja naukowa w związku z setną rocznicą wyzwolenia Krakowa spod władzy zaborczej „Krakowscy ojcowie polskiej niepodległości”

Wstęp wolny

Program konferencji:

29 października (poniedziałek) 2018 r.

Sala Obrad Rady Miasta Krakowa, pałac Wielopolskich, pl. Wszystkich Świętych 3-4

12.00-12.20:

Jacek Majchrowski, Prezydent Miasta Krakowa, otwarcie konferencji

Krzysztof Zamorski, Prezes Krakowskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego, rozpoczęcie obrad

12.20-12.40: Andrzej Chwalba, *Kraków w cieniu twierdzy 1914-1918. Wprowadzenie*

12.40-13.00: Mariusz Wołos, *Rok 1914 w Krakowie*

13.00-13.20: Michał Baczkowski, *Anonimowi sprawcy upadku administracji zaborczej w 1918 roku*

13.20 dyskusja

Przerwa obiadowa

**Magiczny
Kraków**

14.50-15.10: Janusz Cisek, *Legioniści z Uniwersytetu Jagiellońskiego*

15.10-15.30: Waldemar Łazuga, *Bobrzyński i Biliński – prawa strona drogi*

15.30-15.50: Krzysztof Kloc, *Narodziny Komendanta. Okres krakowski w życiu i działalności Józefa Piłsudskiego*

15.50 dyskusja

16.50-17.10: Janusz T. Nowak, *Juliusz Leo*

17.10-17.30: ks. Jacek Urban, *Adam Stefan Sapieha*

17.30-17.50: dyskusja

30 października (wtorek) 2018 r.

sala Miedziana, Muzeum Historyczne Miasta Krakowa, Rynek Główny 35

10.00-10.20: Kamil Ruszała, *Między stolicą a prowincją: nastroje społeczne w Krakowie w 1918 roku*

10.20-10.40: Jerzy Pająk, *Środowisko polityczne Ignacego Daszyńskiego w latach Wielkiej Wojny*

10.40-11.00: Marek Przeniosło, *Członkowie Polskiej Komisji Likwidacyjnej w Krakowie*

11.00-11.30: przerwa kawowa

11.30-11.50: Mateusz Drozdowski, *Krakowskie adresy niepodległości – w poszukiwaniu miejsc związanych z wydarzeniami końca 1918 roku w Krakowie*

11.50-12.10: Jacek Purchla, *Dziedzictwo niepodległości w Krakowie*

12.10-12.40: dyskusja

12.40-13.00: Andrzej Chwalba, Zdzisław Noga – Podsumowanie i zamknięcie obrad

Przerwa obiadowa

30 października (wtorek) 2018 r.

godz. 10.00, cmentarz Rakowicki

(zbiórka o godz.9.50 przy bramie od strony ul. Rakowickiej)

- **Złożenie kwiatów na grobie kpt. Antoniego Stawarza**
- **Historyczny spacer po cmentarzu organizowany przez Małopolskie Centrum Edukacji „MEC” „Polscy bohaterowie w walce o niepodległość”**

Zachęcamy dzieci i młodzież szczególnie do udziału w wydarzeniach:

31 października (środa) 2018 r.

godz. 12.00, Rynek Główny, wieża Ratuszowa

Złożenie kwiatów pod tablicą pamiątkową z okazji 100. rocznicy wyzwolenia Krakowa spod władzy zaborczej

godz. 15.00 Muzeum Podgórze, Oddział Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, ul. Limanowskiego 51

Wernisaż wystawy „Krakowski Hejnał Wolności: Wolność przyszła z Podgórze”

Rys historyczny:

Pierwsza wojna światowa zakończyła się w Krakowie 31 października 1918.

Tego dnia Kraków przestał być bowiem częścią habsburskiej monarchii, walczącej od

**Magiczny
Kraków**

1914 roku przeciwko Belgii, Czarnogórze, Francji, Italii, Rosji, Rumunii, Serbii, Wielkiej Brytanii.

31 października 1918 roku Kraków stał się częścią niepodległej Polski. Państwa, które oficjalnie miało powstać dopiero 11 listopada 1918 roku.

W październiku mieszkańcy Krakowa postanowili wziąć sprawy w swoje ręce.

Dla wszystkich było już oczywiste, że Austro-Węgry przegrały wojnę. Klęski na frontach i trudne warunki życia ludności cywilnej spowodowały powszechne zniechęcenie. Panujący od roku 1916 cesarz Karol nie miał nawet cienia tego autorytetu, jakim cieszył się jego poprzednik, rządzący przez ponad sześćdziesiąt lat Franciszek Józef I. W całej monarchii panowało przekonanie, że dalszy sojusz z Niemcami doprowadzi Austro-Węgry do katastrofy.

W Krakowie symboliczny wymiar miało przejęcie przez polskich żołnierzy – ubranych jeszcze w austriackie mundury – odwachu pod wieżą Ratuszową. Dla uczczenia tego wydarzenia co roku w październiku dokonywana jest symboliczna zmiana warty, przy tablicy pamiątkowej umieszczonej na wieży Ratuszowej.

Wśród nazwisk polskich bohaterów kojarzonych z rocznicą nie może zabraknąć postaci kapitana Antoniego Stawarza, jednego z oficerów austriackich narodowości polskiej, który wówczas wypowiedział posłuszeństwo Wiedniowi.

Antoni Stawarz był twórcą organizacji niepodległościowej, której członkowie rankiem 31 października 1918 roku rozpoczęli przejmowanie władzy w Krakowie. Decydującym posunięciem było przejęcie dowodzenia dwoma batalionami, których dotychczasowym zadaniem było tłumienie rozruchów. Dokonali tego dwaj porucznicy: Antoni Stawarz i Ludwik Iwaszko. Ludność Krakowa z entuzjazmem przyjęła wiadomość o końcu austriackiego panowania. Krakowianie wylegli na ulice, aby manifestować radość z odzyskania niepodległości i końca wojny. Cieszyli się wszyscy: żołnierze i cywile, uczeni i robotnicy, a w księdze promocji doktorskich Uniwersytetu Jagiellońskiego zapisano znamienne słowa „Finis Austriae”.

Zapraszam serdecznie,

Jacek Majchrowski

Prezydent Miasta Krakowa